

ЗМІСТ

Засідання сорок перше, ранкове (Середа, 4 грудня 2019 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...3
Внесення змін до:	
деяких законодавчих актів України щодо надання статусу та соціальних гарантій окремим особам із числа учасників антитерористичної операції	...15
Закону «Про ринок електричної енергії»	...29
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині»	...45
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо невідкладних заходів у сфері охорони здоров'я»	...53
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до Податкового кодексу України у зв'язку із вдосконаленням процедури проведення фінансової реструктуризації та щодо вдосконалення оподаткування операцій фінансового лізингу»	...59
«Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства»	...61

«Про внесення змін до Прикінцевих
та Перехідних положень Кодексу України
з процедур банкрутства» ...64

«Про внесення змін до деяких законодавчих
актів України щодо прискорення дерегуляції
у сфері господарської діяльності» ...67

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ СОРОК ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
4 грудня 2019 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, представники ЗМІ (після вчорашнього засідання, я дивлюся, трохи менше, ніж учора). Доброго ранку, шановні гості Верховної Ради України!

Шановні народні депутати! Прошу підготуватися до реєстрації. Вкотре нагадую, що реєстрація відбувається шляхом натискання кнопки «за», зеленої кнопки. Ну, якщо вас не влаштовує зелена, то та, що зліва. Мені здається, що це теж пов'язано з політичними вподобаннями Власенка.

Шановні колеги, готові реєструватися? Усі картки вставили, усі готові, так? Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 326 народних депутатів України. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, сьогодні день народження в нашого колеги Андрія Ярославовича Лопушанського. Я хотів би привітати іменинника, побажати здоров'я, наснаги, успіхів, сімейного затишку та реалізації всіх тих починань, які у вас є! *(Оплески)*.

Відповідно до статті 25 Регламенту в середу ми маємо 30 хвилин на виступи народних депутатів з внесенням пропозицій, заяв та повідомлень. Прошу народних депутатів записатися на виступи.

Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Сьогодні

о 15 годині в цьому залі будуть проводитися парламентські слухання щодо питань продажу сільськогосподарської землі.

Ви знаєте, з яким трудом узагалі було вибито право провести такі слухання. Завжди в цьому залі слухання проходили дуже демократично, тому що це слухання не для народних депутатів, не для міністрів, не для тих, хто представляє владу. Парламентські слухання проводяться з єдиною метою: щоб послухати, що говорять люди, що говорять громадські організації, що говорять у тому числі аграрії, якщо це стосується землі. І мені дуже прикро, що перший раз у стінах Верховної Ради ці парламентські слухання проводилися таким чином, що були розписані квоти, меншість була віддана, і сказали: ну, ви там розписуйте, кого ви приведете, але більшість за квотами сьогодні буде приведено до залу о 15 годині тих, хто буде наполягати на продажу землі, хто буде наполягати на тому, щоб Україна отримала в цілому ті закони, які стосуються, по суті, позбавлення України сільськогосподарської землі.

Але це ще не кінець, тому що мало того, що за квотами заводять, є ще друга історія. Вони підготували промовців так, щоб була переважна більшість тих, хто буде говорити, що продати землю – це наше останнє щастя в Україні, і баланс промовців під контролем комітету буде знову маніпулювати свідомістю людей і пояснювати, що для України – благо позбавитися останнього нашого ресурсу – сільськогосподарської землі.

І останнє, третє, чого взагалі ніколи не бувало у Верховній Раді. Комітет, по суті, підготував проект резолюції парламентських слухань ще до проведення слухань у парламенті, у якому вже закладено, що треба продати землю і що більшість тих, які сидітимуть у цьому залі на парламентських слуханнях, у принципі, підтримають резолюцію про продаж землі. Навіщо така фальсифікація парламентських громадських слухань? Навіщо такий обман?

Я хочу ще раз повернути вас до головних позицій у програмі діяльності майбутнього Президента Зеленського. Коли він проводив виборчу кампанію, то сказав, що перший закон, який буде прийнятий у цьому залі, – це закон про народовладдя, закон про референдум, для того щоб запитати у людей. У своїй програмі він зазначив, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, щоб завершити, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. 30 секунд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Володимирівно...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я хочу, щоб ми спочатку провели референдум: хочуть люди продавати землю чи ні, а потім у залі проводили фальшиві слухання і голосували за закони, які суперечать інтересам України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сухов Олександр Сергійович.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Луганщина. Прошу передати слово Шахову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина. Шановні колеги! Ні для кого не секрет, що зима вже прийшла, морози відчула кожна людина, кожна дитина в нашій країні. Сьогодні кожен українець прокидається з думкою і з болем, яким чином заплатити за комунальні послуги. У цьому залі приймаються різні закони: як у 10 разів зірвати шкуру з підприємців, з ФОПів, з малого, середнього, великого бізнесу, як закрити шахти, повністю зруйнувати вугільну галузь, як закрити металургійні заводи, як завезти вугілля з Америки, з Африки та з Російської Федерації, як закупити електроенергію в Росії, а не видобувати її в Україні, як закуповувати газ через прокладки в Європі, а можна закуповувати напяму дешевше на 30 відсотків. Ніхто взагалі не думає про пересічного громадянина. Тарифи зашкалюють, і ніхто про це не говорить у цьому залі.

Ми приїхали з округу. Вельможний був у Золотому, де було розведення військ. Золоте залишається без опалення, Рубіжне – без опалення, у Лисичанську Луганської області як був надзвичайний стан, так і залишається, без електроенергії, без води. Чим сьогодні може заплатити шахтар, коли він знову не отримує заробітної плати? Знову мільярдні борги із виплати зарплати шахтарям. Пенсіонери по 30 відсотків платять, потім сидять у холодних хатах, обмотуючи рушниками ноги, ставлять грілки або пляшки з гарячою водою, які нагріли на газі, ціна якого зашкалює.

Сьогодні міністр каже, що зниження тарифів не буде, а Президент говорив протилежне, що все-таки буде зниження тарифів. Скажіть, будь ласка, кому вірити? Міністр каже про те, що ми будемо слухати МВФ. То скажіть, шановні народні депутати, кому ми будемо служити: МВФ чи українському народу, який нас обирає? Учора приймали закон про внесення змін до Податкового кодексу. Скажіть, будь ласка, хтось його читав? Хто-небудь буде думати не про продаж землі, яку наші предки залишили нам у спадок, щоб ми на ній будували і вирощували продукти харчування? Сьогодні ви прийшли закладати в ломбард нашу рідну землю, продати все, що залишилося, пропити, проїсти – і залишити жебраками всі покоління.

Народні депутати, схаменіться, почніть думати! Кабінете Міністрів, народні депутати, Адміністраціє Президента, почніть думати про людей!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Величкович Микола Романович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична

партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні українці! Сьогодні в цьому залі буде розглядатися законопроект, яким пропонується внести зміни до Закону «Про ринок електричної енергії». Я хочу наголосити на тому, що цей законопроект – втручання в національну енергетичну безпеку. Коли Україна у всього західного, демократичного світу вимагає санкцій проти Російської Федерації, у цей час сама попри ці санкції почала вже закуповувати російську електроенергію через попередньо прийнятий закон, а від сьогодні через нібито чергову поправку буде продовжувати закуповувати електроенергію в Білорусі. Я хочу нагадати, що, закуповуючи в Білорусі електроенергію, ми в такий спосіб в енергодефіцитній країні будемо закуповувати ту саму російську електроенергію, вироблену на атомній станції, яка збудована на російські гроші.

Найкращим захистом для нашої критичної інфраструктури є інтеграція в енергетичні ринки Європейського Союзу. Ми про це з ними домовилися. І якщо ми будемо частиною *ENTSO-E*, а ворог захоче заподіяти нам шкоду, то він буде атакувати не тільки нас, він атакуватиме і країни Європейського Союзу, а відповідно це буде просто самогубством для Путіна.

Сподіваюся, що в цьому залі багато хто усвідомлює, що транзит газу через територію України весь цей час був стримуючим аргументом для путінської Росії. Саме цей транзит дозволяв нам не відчувати ще, можливо, агресивнішу позицію Російської Федерації. А якщо атакуватимуть нашу інтеграцію до *ENTSO-E*, то навіть заподіяна шкода для України – це буде, як я сказала, економічним і політичним самогубством для Путіна. Більше того, пропозиції «Європейської солідарності» до цього законопроекту, які не були враховані, є життєво важливими для нашої країни, тому що в них ідеться про національну безпеку. Якщо їх не буде враховано так, як пропонує комітет, то ми разом цим залом поставимо під загрозу національну енергетичну безпеку.

Я дуже прошу, колеги, під час розгляду цього законопроекту врахувати поправки, які пропонуватиме «Європейська солідарність».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. «Європейська солідарність». На доповнення виступу своєї колеги щодо законопроекту [№ 2233](#) я трохи нагадаю, що, прийнявши у вересні поправку до Закону «Про ринок електричної енергії», яка була імплементована в закон про ядерну безпеку, ми, дійсно, дозволили імпорт електроенергії з Російської Федерації. Зараз це завуальовано, бо начебто в законі є поправка, якою забороняються двосторонні договори на постачання електроенергії з Російської Федерації, але залишається Білорусь, і фактично та сама електроенергія буде заходити в нашу державу.

Що це дає? Це повна руйнація генеруючих компаній, енергетичної безпеки нашої держави, у тому числі вугільної галузі. Зараз уже на складах лежить вугілля, і «Центренерго» не викупляє його, а завозиться дешеве вугілля з Російської Федерації, і так само ця електроенергія з Російської Федерації постачається в Україну за заниженими цінами. Тобто вони її продають, як наживку для українських споживачів, навіть за нижчою ціною, ніж продають для своїх.

Рано чи пізно вони будуть цим механізмом маніпулювати, і під час гібридної війни це буде ще одним інструментом впливу на Україну, впливу на Європейський Союз, щоб домогтися якихось своїх вимог.

Я хочу сказати, що не можна приймати цього законопроекту ще з огляду на те, що буквально 2 грудня Президент Зеленський видав Указ «Про рішення Ради національної безпеки і оборони від 2 грудня 2019 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення енергетичної безпеки», у якому чітко розписано і про збільшення видобування вугілля, і про реалізацію цієї вугільної продукції, і про газ власного видобутку, і про нафту, і про все те, що має робити Україна для того, щоб стати незалежною.

Тому я хочу звернутися до монобільшості, щоб сьогодні не приймали законопроект № 2233 у такому вигляді, як пропонує Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, дослухалися до поправок, які подають опозиційні депутати, і не підставляли Президента Зеленського, приймаючи такий законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Олександр Анатолійович Качура.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановний народе України! Шановні члени українського парламенту! Вчора ввечері я гортав, як завжди, сторінки соціальної мережі, і найголовніше, про що зараз пишуть люди, – це мир в Україні. Я звертаюся до тих політиків, які розколюють суспільство України: зупиніться! Ви вже 25 років цим займалися, і саме через це в тому числі в Україні відбувається війна.

Українці, будьте пильними, за ура-патріотизмом можуть приховуватися інтереси офшорних панамських компаній. Я звертаюся до всіх парламентаріїв: подумайте про майбутнє покоління.

Та про що я говорю: у багатьох із вас з майбутнім дітей все в порядку, вони живуть та навчаються за кордоном. Тоді складайте мандат, сім'я повинна бути разом.

Я звертаюся до українських бізнесменів у парламенті. Ваші активи знизилися за останніх 10 років майже в 10 разів, допоможіть українській економіці хоча б на тій підставі, що вам це просто вигідно.

Дорогі мешканці Донеччини, Луганщини, Автономної Республіки Крим, ми вас слышим, нікто не имеет права относиться к вам так, как написано в российской пропаганде. Ми обов'язково будемо разом, як це було раніше.

Зараз у мене в руках два фото. Шановні парламентарії, відволікніться, будь ласка, від своїх телефонів, від дуже важливих розмов щодо бізнес-питань та інших питань. На фото – розбиті будинки в Донецькій та Луганській областях. Такі фотографії повинен повісити кожен парламентарій, який обирався, щоб бути народним депутатом. Будь ласка, я такі фотографії роздам кожному. Україні потрібен мир.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Я хотів би нагадати всім тим, хто виступає за мир, що

Російська Федерація (чуєте, не політики з двадцятип'ятирічним стажем, а Російська Федерація), Путін через прямий наказ Шойгу і через прямий дозвіл Ради Федерації ввела війська на територію України за запитом так званого Президента України Януковича. Якщо хтось цього не знає, хочу нагадати. І, будь ласка, роздайте фотографії розгромленого Луганського аеропорту, роздайте фотографії розгромленого Донецького аеропорту – і вам усе буде зрозуміло. Путін привів сюди війська, а не Україна привела війська в Росію. Це перше.

Друге. Я хочу нагадати так званим новим політикам, які вчора продовжили політику продажних старих політиків щодо так званих субсидій. Вчора ви фактично підтвердили те, що громадяни України, яких посадили на тарифи, які збільшилися: в 11 разів – на газ, у дев'ять разів – на електроенергію, тепер будуть змушені в разі, якщо в результаті так званої перевірки органів державної влади будуть виявлені факти так званого незаконного нарахування їм субсидій, виплачувати в потрібному розмірі за три останні роки і повертати назад державі субсидії. Це те, про що ми попереджали.

Субсидії – це не вихід із ситуації, це загання ситуації в глухий кут. Замість того, щоб врегулювати негайно, а не переносити це на 2021 рік, як пообіцяв Президент Зеленський, ситуацію зі зниженням тарифів на електроенергію, на газ, на комунальні послуги і зменшити кількість тих, хто буде отримувати субсидії в десятки разів, як це є в кожній країні, де від 3 до 4 відсотків громадян отримують субсидії, ви фактично запроваджуєте систему поліцейської держави, яка буде тепер у громадян, які законно отримували субсидії, відбирати ці субсидії тільки тому, що за цей час змінилося законодавство.

Я хотів би звернути увагу на те, що фракція «Батьківщина» не голосувала за цей закон, і ми дуже вдячні всім колегам, які не дозволили фактично вводити систему перевірки кожного громадянина і відбирання в них того, що вони заслужено отримували від держави. Не змінюйте правил гри по ходу!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

СОБОЛЄВ С.В. Тоді не треба буде відбирати у громадян те, що вони отримали законно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Плачкова Тетяна Михайлівна, «Опозиційна платформа – За життя».

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати, уже майже півмісяця, як із танкера «Делфі», що затонув в Одесі, витікають нафтопродукти. У перший день після аварії рівень забруднення чорноморської води перевищував норму в 157 разів, рівень забруднення на сьогодні взагалі невідомий. За свідченнями екологів зараз небезпечні речовини розповсюджуються по всьому узбережжю Чорного моря й осідають на дно. З потеплінням небезпечна плівка покриє все Чорне море, і це створює велику загрозу для екології Одеси, для екології Чорного моря і для екології України взагалі.

Ми з вами стоїмо на порозі екологічної катастрофи. Проте офіційна влада мовчить. Ще 25 листопада я звернулася до Кабінету Міністрів України, до Міністерства енергетики та захисту довкілля, до голови Одеської обласної державної адміністрації з вимогою терміново на рівні уряду зібрати Державну комісію з техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. Проте таке засідання не було скликане навіть на рівні області. Ситуація досі не визнана надзвичайною, більше того, враховуючи такий значний рівень забруднення, як це підтверджують екологи, місцева влада мала б можливості сьогодні звернутися до Кабінету Міністрів і визнати ситуацію надзвичайною на державному рівні. Але влада продовжує мовчати.

У цей же час до танкера вже дістаються туристи. Що вони звідти забирають, взагалі невідомо. Внутрішні приміщення танкера не вивчено, дегазацію не проведено, бортові журнали офіційно не вилучено, але вони вже поширюються в Інтернеті. В органах надзвичайних ситуацій вважають, що може навіть статися вибух. Нам досі не сказали, який об'єм нафтопродуктів вилився в море, який залишився, що взагалі перевозилося на цьому танкері.

Нас досі не поінформовано про те, чи існує на сьогодні реальна небезпека для життя і здоров'я одеситів. Небезпечний танкер на березі Чорного моря біля Одеси потрібно негайно, терміново звідти прибрати в найближчі 10-15 днів, інакше ми його взагалі не зрушимо з Одеського берега. Але влада й тут мовчить, а в цей час гине море.

Тому прошу вважати це моє звернення офіційним депутатським запитом до Кабінету Міністрів, до обласної державної адміністрації, до Адміністрації морських портів, мерії Одеси, Державної служби з надзвичайних ситуацій.

«Опозиційна платформа – За життя» вимагає визначити чіткий алгоритм розв'язання цієї проблеми. Ми вимагаємо негайно локалізувати витік нафтопродуктів. Хоча це офіційно замовчується, витік продовжується й досі. Ми вимагаємо якнайшвидше прибрати небезпечний танкер з берега...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

ПЛАЧКОВА Т.М. ...оперативно розслідувати кримінальну справу, яку порушено за фактом цієї трагедії. Саме така робота зможе убезпечити Одесу і всю Україну від екологічної катастрофи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тетяно Михайлівно.

Ніколаєнко Андрій Іванович. Є Ніколаєнко? Немає.

Павленко Юрій Олексійович. Немає.

Кісільов Ігор Петрович.

Рахманін Сергій Іванович.

РАХМАНІН С.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я назвав, ще три прізвища (*Шум у залі*). Вибачте, Кісільов повинен був передати слово.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Доброго ранку! Насправді я сьогодні виступаю не просто як народний депутат, а як і рівнянка, для якої, як, власне, і для більшості виборців і жінок-виборців, певні речі, що відбулися в нашій області, неприпустимі. Це стосується виборчого округу № 153, який зачіпає частину міста Рівного. Я говорю про нашого колегу Романа Іванісова. За два тижні не охололи збурення, обурення, обговорення, неприйняття ситуації, яка трапилася в цьому окрузі, і 21 листопада пан Президент сказав, що якщо факти виявляться справжніми, то він знайде спосіб, щоб Роман Іванісов не був депутатом, нашим колегою в цьому залі.

Я хотіла б нагадати пану Президенту про його слова і про виконання своїх обов'язків щодо округу № 153. Це надзвичайно критично. Люди чекають перевиборів, чекають складання мандата і чекають реакції, не лише виключення з фракції, а подальших кроків.

Наголошую ще раз, для мене як для рівнянки це неприпустимо. Ми це засуджуємо. Виборці мають знати правду про нас, депутатів, кого вони обирають. Ми чекаємо, що подальші кроки будуть зроблені і слова, які, сподіваюся, не були кинуті на вітер, будуть виконані.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович. Молоток Ігор Федорович. Теж немає? Кириленко Іван Григорович. Не буде? Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна.

Ірина Володимирівна Геращенко. До вас дійшла черга.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, у ці дні в Лондоні проходить саміт НАТО, захід високого рівня НАТО. У ньому бере участь міністр закордонних справ України Вадим Пристайко. Надзвичайно важливою є прийнята Верховною Радою України за ініціативою «Європейської солідарності» заява до наших партнерів по

Альянсу, членів НАТО, щодо необхідності надати Україні План дій щодо членства в НАТО.

Я ще раз хочу подякувати всім депутатам з усіх фракцій, це і «Слуга народу», і «Батьківщина», і «Голос», і група «За майбутнє», і позафракційні, які підтримали цю важливу ініціативу. Чому вона є такою важливою саме сьогодні? Тому що після оновлення парламенту наші партнери, безумовно, чекали, яким буде наш зовнішній вектор, і ми подали сильний меседж, що членство в НАТО, отримання ПДЧ залишається нашим головним планом.

На жаль, вчора через технічну помилку на сайті Верховної Ради розміщено неоновлену заяву, тому що ми на засіданні комітету прийняли цю заяву в редакції комітету і так само голосували у Верховній Раді. Я прошу засоби масової інформації звернути на це увагу.

У заяві, яку ми як Верховна Рада України послали світові, і я сподіваюся, що пан Пристайко вже сьогодні поінформує в Лондоні наших партнерів, мова йде про те, що 11 років тому Україна подала заявку про ПДЧ. Ми ще раз апелюємо до наших західних партнерів, що всі ці роки Україна сумлінно виконувала реформи в секторі безпеки, охорони, екології, захисту прав людини, боротьби з корупцією для того, щоб наблизитися до стандартів НАТО, щоб отримати план дій і потім стати частиною Альянсу. Це відповідь на безпекове питання нашої країни.

Дуже важливо, щоб у цьому контексті як першочерговий Президентом України нарешті було подано проект Закону «Про Службу безпеки України», щоб ми прийняли це законодавство, яке очікують від нас наші партнери, щоб це законодавство відповідало стандартам країн НАТО, щоб там було ліквідовано департамент «К», як було обіцяно під час виборчої кампанії. Так само важливо, щоб ми реформували нашу Службу зовнішньої розвідки і створили відповідний комітет у Верховній Раді України.

Мені здається, шановні колеги, що ключовим завданням цього скликання є адаптація українського законодавства до стандартів ЄС, для того щоб ми все-таки наблизилися до можливості подавати заявку до вступу в ЄС і стати частиною Євросоюзу офіційно, і так само адаптація наших силових структур, оборонного сектору та інших сфер до

стандартів НАТО. У такому разі в 2023 році, як про це говорить «Європейська солідарність», ми змогли б претендувати на подання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час для виступів народних депутатів вичерпано. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Однак я зараз надам слово Олені Костянтинівні Кондратюк.

КОНДРАТЮК О.К., *заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановні колеги, невелике оголошення. Хочу поінформувати всіх вас щодо ситуації, яка склалася під час пленарного засідання 13 листопада під час розгляду земельного питання, коли була перервана трансляція телеканалу «Рада». На моє доручення одразу після цього інциденту Керівником Апарату Верховної Ради було створено робочу групу, яка на підставі проведеної перевірки дійшла висновку, що з вини телеканалу «Рада» жодних відключень не здійснено і порушень не було.

Разом з тим робоча група з'ясувала, що відсутність сигналу протягом нетривалого часу, 40 секунд, виникла у трансляції з супутникового сигналу в зоні відповідальності певної компанії, яка приносить свої вибачення. Так що просимо вибачення у Юлії Тимошенко, під час виступу якої було здійснено відключення телетрансляції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання статусу та соціальних гарантій окремим особам із числа учасників антитерористичної операції» ([№ 2045-1](#)).

Слово для доповіді надається голові підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Остапенку Анатолію Дмитровичу.

ОСТАПЕНКО А.Д., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий, шановні народні депутати, шановні присутні! На ваш розгляд у другому читанні вноситься проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання статусу та соціальних гарантій окремим особам із числа учасників антитерористичної операції». Законопроектом пропонується надати статус учасників бойових дій добровольцям, а саме особам, які добровільно захищали та захищають незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і безпосередньо виконують та виконували бойові завдання в антитерористичній операції, у зонах її проведення та в зоні проведення операції Об'єднаних сил.

З метою доопрацювання законопроекту до другого читання у комітеті було створено робочу групу, до складу якої увійшли представники центральних органів виконавчої влади, представники громадських організацій, добровольчих формувань, народні депутати і члени комітету. Для всебічного опрацювання зазначеного законопроекту нами було проведено «круглий стіл», на якому було вироблено якісну модель єдиної позиції між органами державної влади та добровольчими формуваннями.

У короткий проміжок часу відбулося засідання двох робочих груп, на яких розглядалися пропозиції та поправки до законопроекту, внесені народними депутатами України та іншими учасниками робочої групи.

На засіданні Комітету з питань соціальної політики та прав ветеранів велася активна дискусія між представниками добровольчих формувань, представниками органів виконавчої влади, народними депутатами різних фракцій та представниками Офісу Президента щодо запропонованих пропозицій. Загалом до законопроекту надійшло 52 пропозиції від суб'єктів права законодавчої ініціативи, з яких за результатами розгляду на засіданні комітету 13 – враховано, 12 – враховано частково або редакційно, 27 – відхилено.

За результатами підготовки законопроекту до другого читання народними депутатами України і членами комітету було враховано ряд пропозицій, зокрема щодо надання можливості отримання статусу учасника бойових дій особам, які у складі добровольчих формувань

брали та беруть участь не тільки в антитерористичній операції, а й в операції Об'єднаних сил, щодо надання статусу учасника бойових дій за показаннями не менш ніж трьох свідків про період безпосередньої участі такої особи в антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил.

Законопроектом фактично передбачається врегулювання законодавчої прогалини щодо отримання статусу учасника бойових дій добровольцями, які брали та беруть активну участь у захисті України.

Шановні народні депутати, задля дотримання правової та соціальної справедливості прошу підтримати текст порівняльної таблиці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

ОСТАПЕНКО А.Д. ...прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання статусу та соціальних гарантій окремим особам із числа учасників антитерористичної операції» у другому читанні та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до розгляду поправок.

Поправка 1. Геращенко. Не наполягає.

Поправка 2. Фролов. Не наполягає.

Поправка 3. Дубнов. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ДУБНОВ А.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 213, м. Київ, політична партія «Слуга народу»).* Доброго ранку, шановні колеги, шановний головуючий! Дуже дякую за те, що цього скликання Верховної Ради знайшлася політична воля, щоб віддячити тим патріотам, які взяли участь у захисті нашої держави, починаючи з 2014 року.

Я дуже дякую комітету, який плідно опрацював усі поправки, і свої поправки не буду ставити на підтвердження.

Але, пане головуючий, я хочу поставити на підтвердження поправку 7. Всі інші поправки, які враховані чи не враховані...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Подивіться, поправка 3. Дійдемо до поправки 7 – і будемо ставити на підтвердження. Давайте йти за поправками за чергою.

ДУБНОВ А.В. Я просто хочу зекономити наш час, тому всі свої поправки не ставлю на підтвердження, крім поправки 7.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 7, на підтвердження.

Шановні колеги, давайте йти за чергою. Процедура така: йдемо за поправками, які треба врахувати, а якщо дійдемо до поправки 7 і у вас буде бажання поставити на підтвердження, ви про це скажете. Добре? Дякую.

Поправка 4. Кулініч. Не наполягає.

Поправка 5. Не наполягає.

Поправка 6. Кулініч. Не наполягає.

Поправка 7. Для підтвердження?

Шановні колеги, позиція комітету щодо поправки 7.

ОСТАПЕНКО А.Д. Врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування для підтвердження поправку 7 народного депутата Остапенка. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 38.

Рішення не прийнято. Поправку 7 відхилено.

Ідемо далі (*Шум у залі*). Так, її враховано редакційно. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Геращенко, поправка 8.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, ми разом з Іриною Фріз, Ростиславом Павленком, іншими нашими колегами подали низку поправок. Цю поправку було враховано редакційно. Ми вважаємо, що вона має бути врахована у повному обсязі і хочемо звернути увагу колег на дуже важливий нюанс.

Наша політична сила вважає, що такий закон має все-таки захищати найперше добровольців, ветеранів, але не створювати тих лазівок, який один із авторів поправок намагався напхати до цього

законопроекту, щоб під егідою добровольців так само пільги потім могли отримати учасники незаконних збройних формувань. Знаєте, це законопроект щодо захисту не колаборантів, не сепаратистів, а добровольців, тому дуже закликаємо зал не змішувати цих понять і зараз уважно дослухатися до позиції «Європейської солідарності» та інших партнерів, інакше нам доведеться доносити до кожного українського воїна, що було зроблено з цим законом і ким.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Не наполягаєте на голосуванні поправки? Дякую.

Поправка 9. Василенко. Не наполягає.

Поправка 14. Умеров.

Поправка 16. Геращенко. Ви будете наполягати на якихось поправках?

Поправка 17. Фріз, «Європейська солідарність». Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане Голово, щиро дякую. У мене до вас прохання поставити на підтвердження також поправку 15 з огляду на те, що поправка 7 не набрала необхідної кількості голосів, а отже, була відхилена. Поправка 15 також пов'язана з поправкою 7, відповідно так само нею вноситься поняття або категорія операції Об'єднаних сил до тіла закону, і це міститиме певні колізії. Тому я прошу поставити на підтвердження також поправку 15.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте, поправка 17 чия?

ФРІЗ І.В. Поправка 17? Зараз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріса Ігоря Павловича.

ФРІЗ І.В. Це, напевно, поправка пана Ігоря.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте йти за чергою.

Шановні колеги, поправка 15, народного депутата Остапенка.
Прошу підготуватися до голосування.

Позиція комітету щодо поправки 15.

ОСТАПЕНКО А.Д. Вона врахована.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поясніть, будь ласка, позицію комітету, Анатолію Дмитровичу.

Народні депутати, підготуйтеся до голосування.

ОСТАПЕНКО А.Д. У цій поправці ми пропонуємо не лише добровольцям, які брали участь в антитерористичній операції, надавати статус учасника бойових дій, а також...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Говоріть у мікрофон, будь ласка, вас не чути, Анатолію Дмитровичу.

ОСТАПЕНКО А.Д. Надавати статус учасника бойових дій не лише добровольцям, які брали участь в антитерористичній операції, а й тим, які беруть участь у заходах операції Об'єднаних сил. Вони зараз також долучаються до цих операцій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 15. Вона була врахована комітетом. Комітет наполягає на тому, щоб її залишити.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 251.

Проголосували за – 251, проти – 1, утрималися – 86.

Поправку враховано.

Покажіть по фракціях і групах.

Поправка 17. Фріс Ігор Павлович. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 19. Геращенко. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, шановні українські воїни, щойно 251 «слуга народу» підтримали поправку, якою дали лазівку,

коли можливий статус учасника бойових дій отримують бойовики, сепаратисти тощо. Ця поправка була протягнута в тіло законопроекту, і ми зараз намагалися вилучити її. Але ми бачимо, що «голуби мира» з колорадськими значками під вишиванками, які засіли тут у перших рядах, протягують поправки, які нівелюють саму сутність цього законопроекту. Тому я дуже прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, вибачте, якщо знову будуть образи Верховної Ради України...

ГЕРАЩЕНКО І.В. Я хочу звернутися до вас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...про колорадські значки, про вишиванки, про свастику, про будь-які інші атрибути, то давайте все-таки по-іншому ставитися до своїх колег. Я зараз вам поверну час, але звертаюся до вас, що формулювання «можливо», думаю, теж некоректне.

Додайте час, будь ласка, Ірині Володимирівні.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, я прошу вас дуже конструктивно зараз повернутися до поправки, яку ви щойно, можливо, не прочитавши, підтвердили, і повірити в те, що ми вам говоримо. У цій поправці є дуже велика небезпека, створюється колізія, коли статус учасника бойових дій зможуть отримати не добровольці, а люди, які не мали до цього жодного стосунку.

Будь ласка, шановний пане Голово, ми просимо вас повернутися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідно до Регламенту повторно поправки для підтвердження не ставляться, ви це знаєте.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Отже, наша фракція не голосуватиме за цей законопроект, і ми просимо всіх інших не голосувати за нього, а направити на повторне друге читання, щоб вичистити звідти поправки, якими, насправді, ліквідується суть цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 22. Фріс. Не наполягає.

Поправка 23. Геращенко (*Шум у залі*). Не може, ні. Слово може мати лише автор поправки.

Поправка 26. Шахов.
Поправка 27. Остапенко.
Поправка 29. Василенко.
Поправка 30. Умеров.
Поправка 32. Дубнов.
Поправка 34. Батенко. Будь ласка, Тарасе Івановичу.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні друзі! Шановні колеги! Я переконаний, що цей законопроект мав би об'єднати всі патріотичні сили парламенту, незалежно від того, під якими гаслами вони йшли на вибори, тому що цей законопроект – це данина і пам'яті, і пошани, і захисту наших добровольців, які виступали, по суті, головними, єдиними захисниками в часи російської загрози 2014 року.

Дана поправка стосується того, що ми хочемо уникнути випадків дискримінації під час надання статусу учасника бойових дій добровольцям у випадку, коли командир підрозділу отримав поранення, контузію, загинув, пропав безвісти чи помер, відтак не може надати підтвердження учаснику бойових дій у тому, що він перебував у зоні бойових дій. Тому врахування цієї поправки дасть змогу захистити права значної частини наших добровольців.

Шановний Дмитре Олександровичу, прошу поставити її на голосування, а зал прошу підтримати її і в такий спосіб пам'ятати про всіх добровольців, які воювали на фронті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 37. Дубнов (*Шум у залі*).

Поставити на голосування? Вибачте, Тарасе Івановичу.

Ставлю на голосування поправку 34 народного депутата Батенка. Комітет її не врахував. Прошу визначитися.

«За» – 80.

Поправка 37. Дубнов.

Поправка 41. Лопушанський.

Поправка 43. Батенко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Тараса Івановича.

БАТЕНКО Т.І. Мені, чесно кажучи, сумно спостерігати за жовтими картками людей, які не хочуть надавати статус добровольця реальним учасникам бойових дій. Я не знаю, з якими очима ви потім будете зустрічатися з виборцями і пояснювати їм, особливо комітет, який відхилив ці поправки.

Колеги, ця поправка так само дасть змогу усунути дискримінацію добровольців, які отримали статус учасника бойових дій.

Я хочу перерахувати батальйони, які зазнали бойових втрат. Це батальйони імені Кульчицького, «Дніпро», «Кривбас», «Азов», «Айдар». Ця поправка дасть змогу всім їм виступати свідками щодо підтвердження участі в АТО інших добровольців, які не можуть підтвердити у випадку загибелі керівника підрозділу. Оскільки ми не можемо заперечити вагу внеску в захист України цих добровольців, і вона не менша, ніж вага Збройних Сил України і Національної гвардії, які в 2014 році не були достатньо мобілізовані, прошу поставити поправку на голосування і врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ОСТАПЕНКО А.Д. Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 43 народного депутата Батенка. Комітет її не врахував. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 124.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, оголошую перерву до 15 хвилин. Прошу представників комітету і голів фракцій підійти до трибуни для консультації. Прошу не розходитися.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, повертаємося до нашої роботи. Прошу народних депутатів зайняти свої місця, підготуватися до подальшого розгляду законопроекту.

Прохання підійти до мене Фріз Ірину Василівну, Чернева Єгора Володимировича, поки народні депутати займають свої місця.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця.
Слово з мотивів має Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні і дорогі колеги, ви знаєте, дуже важливо, що зараз відбувся конструктивний обмін думками, з якого видно, що в цьому залі знаходяться патріоти України з Україною в серці, і, можливо, через те, що в нас не вистачає діалогу, не вистачає достатнього обміну думками, іноді не всі формулювання, які заклалися до законопроекту з добрими намірами, звучать насправді так. Тому очевидно, що всі тут з українським прапором на грудях, і це дуже важливо.

Я хочу сказати, що ми дійшли спільного висновку щодо того, які мають бути внесені поправки до цього законопроекту для того, щоб усі політичні фракції захистили добробати, але не дали можливих лазівок у цьому законопроекті, щоб під цією егідою могли отримати статус УБД люди, які не мали до того жодного стосунку.

Я хочу подякувати за конструктивну пропозицію авторам законопроекту від «Слуг народу», від «Голосу», від «Батьківщини», керівництву Верховної Ради – всім за те, що зараз ми можемо прийняти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити.

ГЕРАЩЕНКО І.В. ...що зараз ми можемо прийняти законопроект, який, на жаль, попередньому парламенту не вистачило часу прийняти в цілому. Потім ми його виправимо через певні поправки. Це приклад конструктивної роботи, за що ми всім дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, я так розумію, що це вибачення за ті некоректні висловлювання, які мали місце?

Увімкніть мікрофон Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Ви знаєте, шановні колеги, я хочу сказати, що це не вперше, коли доводиться, на жаль, свою правоту доводити через емоції. Мені дуже не хотілося б доводити через емоції, а щоб ми знаходили діалог.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це вибачення, Ірино Володимирівно?

ГЕРАЩЕНКО І.В. Це діалог. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріз Ірина Василівна. Тому що я так і не почув, про що домовлялися.

ФРІЗ І.В. Дякую. Так, ми домовлялися про те, що я вибачуся за той градус емоцій, який вирував сьогодні в сесійному залі. Вибачте.

Я хочу сказати, що мені дуже приємно, що завдяки вашій модераторії було знайдено компромісне рішення, і сьогодні питання щодо добровольців, щодо ветеранів об'єднують цей зал. Сподіваюся, що ми дамо найбільшу кількість голосів за цей законопроект, на який так чекають наші добровольці.

Отже, згідно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Василівно.
Чернів Єгор Володимирович.

ЧЕРНІВ Є.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Доброго ранку, колеги! Дякую за конструктивну позицію всім фракціям. Ми, дійсно, узгодили питання, тому що була правова колізія, коли ми відхилили поправку 15, через яку ті добровольці, що з 2018 року беруть участь в ООС, будуть поза таким законом. Ми узгодили, що внесемо окремий законопроект щодо цього питання. Я також прошу це питання підготувати за скороченою процедурою, і, що важливо, формулювання має бути таке: ті добровольчі формування, які взаємодіють з ООС.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правильне формулювання? Всіх влаштовує?

Шановні колеги, якщо я правильно зрозумів представників різних політичних фракцій і груп, сьогодні чи днями буде зареєстрований законопроект, який врегулює ту колізію, яка склалася під час розгляду поправки 15. Паралельно з цим буде внесено уточнення щодо визначення підрозділів, які взаємодіють з командуванням ООС.

Якщо не буде заперечень у залі, ми скоротимо строки підготовки та подання альтернативних до цього законопроекту проектів і достатньо швидко зможемо його розглянути на наступному пленарному тижні.

Я все правильно сказав? Саме така позиція була запропонована фракціями? Така. Добре.

Повертаємося до розгляду законопроекту. Я надам слово автору в кінці, не хвилюйтеся.

Поправка 46. Батенко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

БАТЕНКО Т.І. Дякую, Дмитре Олександровичу. Ми підтримуємо логіку розведення учасників операції Об'єднаних сил із добровольчими батальйонами. Хочу сказати, що ми насамперед повинні не вибачатися, а шанувати, поважати і давати гарантії належного соціального захисту членам сімей добровольців. Ця поправка стосується сімей добровольців, що загинули, пропали безвісти або померли, захищаючи Україну, і добровольчі формування яких не увійшли до складу офіційних Збройних Сил. Це буде логічний крок, адже ми цій категорії захисників України надаємо статус учасників бойових дій. Тому незрозуміла позиція комітету, який не надає статусу членам сімей таких захисників України.

Прошу комітет підтримати цю поправку і весь зал «слуг народу», а не просто сказати, що комітет відхиляє.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарасе Івановичу, ви наполягаєте на голосуванні? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

БАТЕНКО Т.І. Колеги, це невід'ємна частина соціального захисту безпосередніх учасників бойових дій і сімей загиблих.

Поправка 46 і поправка 47, які взаємопов'язані, прошу їх проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ОСТАПЕНКО А.Д. Поправку було відхилено, бо це регулюється іншими законами України. Ця поправка також була врахована частково в інших поправках до даного законопроекту. Пропозиція – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 46 народного депутата Батенка. Комітетом вона була відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 112.

Поправку відхилено.

Поправка 47. Батенко.

Поправка 48. Фріс Ігор Павлович. Не наполягає.

Поправка 49. Лопушанський.

Я так розумію, що є деякі поправки, які будуть зараз ставитися на підтвердження.

Фріс Ірина Василівна.

ФРІЗ І.В. Дякую. Пане Голово, прошу вас поставити для підтвердження поправку 20.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 20.

ОСТАПЕНКО А.Д. Поправку враховано, але прошу її підтвердити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування для підтвердження поправку 20. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 32.

Поправку відхилено.

Фріс Ірина Василівна.

ФРІЗ І.В. Шановний пане Голово, прошу також вас поставити на підтвердження поправку 21, пов'язану з поправкою 7 і поправкою 20.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування для підтвердження поправку 21. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 5.

Поправку відхилено.

Фріс Ірина Василівна.

ФРІЗ І.В. Прошу поставити також на підтвердження поправку 24.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування для підтвердження поправку 24. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 4.

Третякова Галина Миколаївна.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу поставити поправку 25 на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування для підтвердження поправку 25. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 5.

Павло Халімон. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ХАЛІМОН П.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу поставити поправку 28 на підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування для підтвердження поправку 28. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято. Поправку відхилено.

Мотовиловець Андрій Володимирович.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу поставити на підтвердження поправку 36.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування для підтвердження поправку 36. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято. Поправку відхилено.

Шановні колеги, переходимо до голосування за законопроект. Ми пройшлися за всіма поправками.

Ставлю на голосування для прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання статусу та соціальних гарантій окремим особам із числа учасників антитерористичної операції» ([№ 2045-1](#)).

Тищенко, я вас дуже прошу, давайте голосувати. Я вам надам слово з мотивів після того, як проголосуємо, добре?

Готові голосувати? Ставлю на голосування. Прошу підтримати.

«За» – 329.

Рішення прийнято. Дякую.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 232, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 21, «Батьківщина» – 17, «За майбутнє» – 18, «Голос» – 19, позафракційні – 22.

Хотів би нагадати, що найближчим часом повинен бути зареєстрований новий законопроект, який врегулює ту колізію, яка була закладена.

Тищенко – з мотивів, 1 хвилина.

ТИЩЕНКО М.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 219, м. Київ, політична партія «Слуга народу»)*. Я вам щиро дякую, наші діти пишатимуться подвигом своїх батьків, про це знатиме вся країна. Всім дякую за сьогоднішню плідну працю, ми всім ще раз показали, що ми – одна велика родина.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» ([№ 2233](#)).

Доповідає голова Комітету з питань енергетики та житлово-комунального господарства Герус Андрій Михайлович.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу») Доброго ранку, головуєчий! Доброго ранку, шановні народні депутати! Комітетом з питань енергетики та житлово-комунальних послуг опрацьовано пропозиції та поправки, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи до проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» (№ 2233), прийнятого 12 листопада 2019 року в першому читанні за основу. Загалом подано 25 пропозицій і поправок, з яких повністю або редакційно враховано – дев'ять і відхилено – 16.

Комітет на своєму засіданні 29 листопада цього року розглянув таблицю до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» (№ 2233) та рекомендує Верховній Раді прийняти його у другому читанні та в цілому в редакції, затвердженій на засіданні комітету 29 листопада цього року, яка відображена у правій колонці порівняльної таблиці.

Зазначу також, що Секретаріат Енергетичного Співтовариства підтримав запропоновану комітетом у правій колонці версію законопроекту і відповідні поправки, які вносилися між першим і другим читаннями, були погоджені із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства.

Пропоную перейти до поправок, що відображені в порівняльній таблиці, підготовленій комітетом до розгляду законопроекту в другому читанні.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Михайловичу.

Підемо за поправками.

Поправка 1. Кучеренко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановні колеги, я дуже прошу підтримати поправку,

яка має абсолютно професійний, не політичний, технічний характер, визначає в тексті законопроекту, що таке комерційний переток електричної енергії, що таке технологічний переток електроенергії, і визначає, в який спосіб оператор системи передачі може відмовити в доступі до пропускної спроможності міждержавних перетоків.

Це абсолютно професійна та технічна поправка. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрій Михайлович.

ГЕРУС А.М. Комітет цю поправку не врахував, оскільки ми вважаємо, що на сьогодні це питання достатньо врегульовано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Юрійовичу, наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 1 народного депутата Кучеренка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2. Кучеренко. Олексію Юрійовичу, ви на всіх поправках будете наполягати?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Пане Голово, я на поправці 2 так само наполягаю. Прочитайте її уважно, там нічого поганого немає. Там є чітке визначення, що оператор системи передачі може відмовити в доступі до пропускної спроможності міждержавних перетинів. Абсолютно професійна поправка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ГЕРУС А.М. Комітет не підтримав цієї поправки. Є інші поправки, які врегульовують доступ до пропускної потужності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні? Ставлю на голосування поправку 2 народного депутата Кучеренка. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 98.

Поправку не враховано.

Поправка 4. Гончаренко. Не наполягає.

Поправка 6. Кучеренко. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. «Батьківщина». Шановні колеги, вдумайтеся, про що йде мова. Два місяці ми чуємо, у тому числі і від пана голови комітету, про те, що імпорт російської та білоруської електроенергії відбувається із збитками для тих компаній. Я весь час хочу зрозуміти: а що це за такі меценати, які сьогодні за допомогою демпінгової ціни торгують і продають нам із збитками свою електроенергію?

Саме тому цією поправкою пропонується заборонити продавати на нашому енергоринку електроенергію нижче, ніж ціна розмитнення, що, власне кажучи, і цей демпінг прибере. Будь ласка, задумайтеся, давайте захистимо свою генерацію, свого виробника електричної енергії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ГЕРУС А.М. Комітет не підтримав цієї поправки, і ця аргументація не досить правдива.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні? Ставлю на голосування поправку 6. Вона не врахована комітетом. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 64.

Поправка 9. Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги, Президент України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зачекайте.

Кучеренко. Увімкніть мікрофон.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я прошу відповідно до статті 120 Регламенту поставити поправку 8 народного депутата Геруса. Пояснюю, чому я дуже прошу це зробити. Оскільки останній...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, поставити може лише автор (*Шум у залі*). Для підтвердження?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Для підтвердження. Пояснюю, чому я дуже прошу це зробити. Тому що йде неправдива інформація про те, що цією поправкою припиняється імпорт російської та білоруської електроенергії. Це неправда, більше того, можу сказати, що європейське Енергетичне Співтовариство не підтверджувало правдивості і правильності цієї поправки, оскільки воно передбачило, що це внутрішня справа – регулювання цього ринку України.

Саме тому ми відкриваємо цією поправкою доступ електричної енергії з Росії на ринок на добу наперед. Це суперечить нашим національним інтересам.

Прошу почути мене і не підтримувати цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ГЕРУС А.М. Комітет підтримав цю поправку. Інформація, яка зараз прозвучала, неправдива, тому що ця поправка лише забороняє. Звучить вона так: «Продаж електричної енергії, імпортованої з Російської Федерації, за двосторонніми договорами та на внутрішньодобовому ринку забороняється». Тобто ця поправка має лише забороняючий характер.

Таким чином, коли в нас два місяці тому була поправка щодо двосторонніх договорів з Білоруссю і Росією, і таким чином ми більше приймали рішення щодо Білорусі, але відкрилася Росія, сьогодні цією поправкою щодо двосторонніх контрактів з Російською Федерацією ми забороняємо. Це забороняюча поправка. Прошу підтримати.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановний Андрію Михайловичу, скажіть, будь ласка, з яких країн неможливо буде отримувати електроенергію?

ГЕРУС А.М. За двосторонніми договорами неможливо буде отримувати електроенергію з Російської Федерації, і ця поправка про те (*Шум у залі*).

У нас є редакція закону від 2017 року, за який голосували фракції БПП, «Народний фронт». Дійсно, закон 2017 року дозволяв певний імпорт електроенергії, тобто не ми тут його відкрили.

Ми у вересні проголосували за двосторонні договори. Сьогодні ми двосторонні договори з Російською Федерацією пропонуємо закрити цією поправкою.

Прошу підтримати цю поправку, щоб двосторонні договори були закриті.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Але ми повинні пам'ятати і знати чітко, і треба, щоб це знали всі депутати від «Слуги народу», що за цією поправкою залишаються лазівки для того, щоб, по-перше, Кабінет Міністрів мав право (дочитайте поправку до кінця) відмінити це рішення і своїм рішенням надавати можливість такого експорту з Росії. А по-друге, залишається можливість експорту з Білорусі по суті російської електричної енергії. Через союзну державу Білорусь вона буде потрапляти в Україну. Ось вам і вся лазівка, і весь оцей шахер-махер, який нам намагаються в залі продати за дешево. Тому або захищаймо національні інтереси України, або чесно говоримо про те, що відбувається купівля-продаж з країною-агресором. Ось і вся правда.

Тому цю поправку треба поставити на підтвердження і не підтверджувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування для підтвердження поправку 8 народного депутата Геруса. Комітетом вона врахована редакційно. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято. Поправку враховано.

Покажіть по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 224, «Опозиційна платформа – За життя» – 3, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 1, «За майбутнє» – 4, «Голос» – 0, позафракційні – 8.

Поправка 9. Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Колеги, якраз ця поправка могла б врегулювати цю колізію. Сьогодні і Президент, і Кабінет Міністрів розповідають нам про те, що ми інтегруємося з Європейським Союзом. То у моїй поправці пропонується торгувати електроенергією виключно з країнами Енергетичного Співтовариства, а не робити те, що ви щойно дозволили, підтвердивши поправку голови комітету, – імпортувати електроенергію з Російської Федерації на добу наперед із Білорусі, з атомної електростанції, яка побудована на російські гроші, яка функціонуватиме на російському обладнанні, на російському ядерному паливі.

Колеги, підтримайте цю поправку, і тоді ми зможемо владнати цю колізію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ГЕРУС А.М. Комітет цю поправку не підтримав. Попередня поправка, за яку ми голосували, не дозволяє, а забороняє імпорт за двосторонніми договорами. Поправку відхилено комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 9 народного депутата Климпуш-Цинцадзе. Вона була відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна поправка народного депутата Кучеренка.

Поправка 10. Ви наполягаєте? Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Шановний головуючий, шановні присутні, шановні українці! Я хочу, щоб ви знали, що зараз, по-перше, профспілка працівників атомної енергетики оголосила передстайковий стан саме у зв'язку з тим, що вони відчують, що російський імпортовитісняє генерацію атомної енергетики. Так само кризова ситуація в тепловій генерації, причому це стосується як приватних компаній, які не дуже любить голова нашого комітету, так і державної компанії «Центренерго», яка повністю в збитках. Це загрожує зупинкою і шахт, і цих компаній.

Саме тому моя поправка полягає в тому, щоб заборонити імпортов електричної енергії, комерційний переток з держави, що визнана Україною державою-агресором. Я вважаю, що це категорично неприпустимо в цих умовах.

Будь ласка, почуйте і підтримайте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

ГЕРУС А.М. Комітет відхилив цю поправку. На сьогодні імпортов становить менше 0,5 відсотка, і він не може виштовхувати когось з роботи і не давати комусь роботи. Імпортов з Білорусі взагалі нуль на сьогодні. Тому відповідні інші поправки було враховано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Юрійовичу, ви наполягаєте на голосуванні? Добре.

Ставиться на голосування поправка 10 Кучеренка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 15 народної депутатки Гриб (*Шум у залі*).

Зараз, одну секунду! Пані Гриб я вже оголосив. Ви наполягаєте, так?

ГРИБ В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). Наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу ввімкнути мікрофон пані Гриб.

ГРИБ В.О. Шановні колеги, добрий день! Насамперед я хотіла б привітати всіх з великим престольним святом – Введенням у Храм Пресвятої Богородиці. Хочу всім нам побажати мудрості та захисту Матінки Божої.

А зараз щодо поправки 15. Колеги, подивіться, будь ласка, вона має суто технічний характер, але дозволяє розробляти і розвивати наш ринок електричної енергії, і це наше майбутнє. Якщо ми будемо постійно регулювати той ринок, він ніколи не запрацює.

Всім дуже дякую і прошу проголосувати за цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте, так?

Позиція комітету, будь ласка.

ГЕРУС А.М. Комітет відхилив цю поправку. У нас є інша поправка, яка регулює відповідні положення, і вона погоджена з Енергетичним Співтовариством.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 15 народної депутатки Гриб. Комітет пропонує цю поправку відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Народний депутат Кучеренко. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую. Я прошу поставити на підтвердження поправку 13 народного депутата Геруса.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 12, так?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Поправка 13.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 13, я зрозумів. Ваші аргументи.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я пояснюю. Найперше звертаю увагу всіх на відсутність логіки в доповідача, який каже, що російський імпорт дуже малий і він не впливає на ринок. То постає запитання, а навіщо тоді він нам потрібний, якщо він не впливає на ринок? І чи не розуміє доповідач, що це псевдоіндикатор? Це демпінгова політична ціна, яка руйнує наш ринок.

А тепер стосовно поправки 13. У нас і так сьогодні запрацював ринок, на якому передбачено обмеження 10 відсотків на ринку на добу наперед. Все працює і так у штатному режимі, оператор ринку працює в штатному режимі. Абсолютно незрозуміло, чому пан Герус і колеги пропонують збільшити цю квоту з 10 до 15 відсотків. Це суперечить логіці розвитку нашого ринку електричної енергії. Тому дуже прошу не підтримувати поправки 13 пана Геруса.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Автор поправки. Будь ласка.

ГЕРУС А.М. Це якраз не суперечить, а повністю відповідає логіці ринку електричної енергії, тому що тут є дві цілі: перша – збільшити ліквідність сегменту «ринок на добу наперед», тобто біржового ринку, щоб там більше електроенергії куплялося-продавалося, збільшується ліквідність; і друга – на сьогодні державний «Енергоатом», про який згадувалося, лише 10 відсотків електроенергії продає у вільний ринок. Після врахування цієї поправки він зможе продавати 15 відсотків, тобто отримуватиме більше грошей і зможе підвищити заробітну плату своїм працівникам на наступний рік.

Тобто ця поправка – саме на користь нашої державній компанії «Енергоатом».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування для підтвердження поправка 13 народного депутата Геруса. Комітет її врахував, тому прошу підтримати та голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Ідемо далі. Наступна поправка 16 народної депутатки Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дякую. Колеги, я маю в руках листа від голови Представництва Європейського Союзу в Україні. У цьому листі наші європейські партнери говорять про те, що обов'язкове подання заявок і встановлення граничних цін є формами втручання держави у ринкові відносини і ці положення взагалі не бажано включати до закону. Якщо ж усе-таки ухвалено рішення, що такий інструмент потрібен і буде запроваджуватися, то закон має обов'язково визначати найперше випадки, в яких це допустимо робити з попереднім, підкреслюю, узгодженням з Антимонопольним комітетом. І тоді ми з вами зможемо упередити фактори суб'єктивності при прийнятті рішення регулятором.

Тому поправка 16 спрямована саме для зазначення надзвичайних ситуацій в енергосистемі як підстави для того, щоб запроваджувати строкове державне регулювання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, щоб завершити, будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Вона потрібна для строкового державного регулювання і антимонопольного узгодження.

Я прошу підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

ГЕРУС А.М. Комітет відхилив цю поправку. Лист, на який посилалися, був ще до того, як ми проводили консультації. У підсумку ми випрацювали версію, яка погоджена з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства. І це інша поправка, щодо якої буде пропонуватися, щоб вона була підтримана. Цю поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте. Так?

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 16 народної депутатки Климпуш-Цинцадзе. Комітет цю поправку пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 17 народного депутата Бондаря. Будете наполягати? Прошу, увімкніть мікрофон.

БОНДАР М.Л. Дякую. У моїй поправці 17 пропонується чітко визначити в такому законі такі речі. Перше. Регуляторні інструменти, якими наділяється регулятор, мають застосовуватися ним виключно окремо як альтернативні механізми по відношенню один до іншого. Друге. Процедура застосування державних цін та обов'язкового продажу має бути чітко визначена та зрозуміла як для вітчизняних учасників ринку електричної енергії, так і для імпортерів. Державні ціни мають бути орієнтовані на ринкові індикатори наших і європейських сусідів: Угорщина, Румунія, Республіка Польща, Словацька Республіка. Такі заходи можливо застосовувати лише до моменту інтеграції енергосистеми України до ЄС та початку роботи нашої енергосистеми в єдиному європейському енергетичному просторі. Тому прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

ГЕРУС .М. Комітет відхилив цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 17 народного депутата Бондаря. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, залишилася 1 хвилина до перерви, тому є пропозиція з 12 години 30 хвилин продовжити розглядати це питання. Прохання не запізнюватися.

Оголошується перерва на 30 хвилин. Продовжимо роботу о 12 годині 30 хвилин.

(Після перерви)

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, повертаємося до розгляду питання.

Добрий день, шановні гості Верховної Ради України!

СТЕФАНЧУК Р.О. Привіт, гімназіє «Київська Русь», місто Київ. Як ви? *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 18. Народний депутат Волинець. Наполягаєте? Так. Увімкніть мікрофон.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Шановні колеги, найперше звертаюся до фракції «Слуга народу». Прохання: не голосуйте бездумно за те, що пропонує голова комітету Андрій Герус. Справа в тому, що Україна, інтегруючись в європейський простір, взяла на себе зобов'язання з 1 січня 2015 року про дотримання правил Третього енергетичного пакета і згідно з угодою ввійшла до Енергетичної Спільноти.

Законопроект № 2233 порушує принципи інтеграції в європейську спільноту. Крім того, він порушує принципи ринкових відносин на ринку електроенергії, запроваджує ручне регулювання електроенергії, скасовує ринкові механізми ціноутворення, знищує ті засади та принципи європейського ринку, які були задекларовані в реформуванні електроринку в 2017 році.

У Комітеті з питань енергетики та житлово-комунальних послуг склалася така ситуація...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. У Комітеті з питань енергетики та житлово-комунальних послуг склалася така ситуація, що навколо голови комітету створилася група, якій приносять незрозуміло звідки законопроекти, що суперечать...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Михайлович.

ГЕРУС А.М. Законопроект, який ми сьогодні розглядаємо, було обговорено, проведено консультації з представниками Європейського Союзу, з представниками Енергетичного Співтовариства. Більше того, ті поправки, які ми обговорюємо, підтримуємо, також підтримані Енергетичним Співтовариством.

Тому це абсолютно в дусі ринку електроенергії, який запроваджено з 1 липня. Але поправку 18 комітет не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на поправці?

Ставлю на голосування поправку 18 народного депутата Волинця. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Поправка 19. Гриб. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ГРИБ В.О. Дмитре Олександровичу, у мене декілька поправок. Дасте трохи більше часу для того, щоб я потім не наполягала? Добре?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надайте ще додаткову хвилину, будь ласка.

ГРИБ В.О. Дякую. Шановні колеги, я бачу, тенденція така, що законопроект буде сьогодні прийнято. Але я хотіла б запропонувати єдину річ. Давайте ми у Верховній Раді створимо такий механізм, за яким під час розробки законопроектів будемо відразу проводити аналіз наслідків, так званий *Impact Assessment*.

Наслідки прийняття цього законопроекту будуть руйнівними для вітчизняної енергетики: і теплоенергетики, і атомної енергетики. Коли ми побачимо, що у вугільній галузі, теплоенергетиці, атомній енергетиці скорочуються робочі місця, коли люди ставатимуть на біржу

праці і їм треба буде сплачувати заробітну плату, а її не буде де брати, бо це не передбачено нашим бюджетом, то що ми тоді будемо робити? Це будуть просто міста-привиди. Я не кажу, що це буде завтра, але це тенденція, до якої ми йдемо, і дуже сподіваюся, що ми це робимо не навмисно, а лише тому, що на сьогодні не розуміємо. Але давайте все-таки робити такий аналіз.

Ще раз хочу звернути увагу і прошу вас сьогодні все-таки не голосувати за цей законопроект, тому що його можна ще доробляти, доробляти і доробляти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 20. Бондар.

Наполягаєте?

ГЕРУС А.М. Комітет не підтримав цієї поправки. Що стосується енергетики загалом, то цим законопроектом ми даємо можливість «Енергоатому» продавати електроенергію в розмірі 15 відсотків на вільному ринку. Тобто «Енергоатом» отримає більше грошей, зможе підвищити заробітну плату своїм працівникам. Ми забороняємо двосторонні контракти щодо імпорту і даємо право регулятору заборонити будь-який імпорт у разі потреби.

Цей законопроект і відповідні поправки були підтримані Енергетичним Співтовариством, тому не потрібно розповсюджувати неправдиву інформацію.

Поправку, про яку йшла мова, комітет відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? *(Шум у залі)*.
Колеги, створювати тут дебати ми не будемо, вибачте.

Поправка 20. Бондар.

БОНДАР М.Л. Шановні колеги, на підтримку своїх колег, які виступали проти прийняття законопроекту № 2233, я буду пропонувати, щоб ви, пане головуєчий, поставили на голосування пропозицію направити цей законопроект на доопрацювання.

А поправку, будь ласка, поставте для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 20 народного депутата Бондаря. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Поправка 22. Мороз. Наполягаєте?

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одно-мандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МОРОЗ В.В. Добрий день! Я хочу ще раз сказати, що на сьогодні деякі когенераційні станції зовсім не мають змоги отримувати вугілля марки «А» і змушені перейти до газової складової. Тому ми повинні якось компенсувати, включити компенсатори цим виробникам, які працюють на газі. Тобто я говорю: або ми розблокуємо вугілля марки «А» і воно має прийти до нас, або ми повинні підтримати виробника.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ГЕРУС А.М. Комітет цю поправку відхилив, тому що на сьогодні у Кабінеті Міністрів є право покласти спеціальні обов'язки і таким чином вирішувати ситуацію в якихось окремих випадках. Стосовно того, що потрібно відновити постачання вугілля марки «А», ми повністю підтримуємо і писали відповідні листи на Кабінет Міністрів. Але тут маємо розуміти, що це вугілля іде з Російської Федерації на Луганську ТЕС, тому там складні політичні перемовини. Сподіваюся, що вони чимось закінчаться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 22 народного депутата Мороза. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправка 24. Бондар. Не наполягає.

Поправка 25. Гончаренко. Не наполягає.

Шановні колеги, ми пройшлися за всіма поправками. Переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» ([№ 2233](#)) (*Шум у залі*).

У мене немає такого. Ні, у мене те, що написано у висновку комітету, шановні колеги (*Шум у залі*).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

«Слуга народу» – 233, «Опозиційна платформа – За життя» – 10, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 17, «Голос» – 0, позафракційні – 14.

Шановні колеги, у нас ще раз відбулася визначна подія, новий рекорд кнопочаства – дев'ять разів (*Оплески*). За інформацією ЗМІ, це народний депутат Кальцев Володимир Федорович, «Опозиційна платформа – За життя» (*Оплески*). Шановні колеги, я все розумію, але дев'ять разів – це навіть не випадково, якщо вірити ЗМІ... (*Шум у залі*). Два? Нехай це буде останній рекорд у цій Верховній Раді, шановні колеги (*Шум у залі*).

Давайте встановимо законом кримінальну відповідальність. Підтримаєте? (*Шум у залі*). Я точно «за». Нас з вами уже троє, так? Дякую.

До регламентного комітету звернувся Руслан Олексійович Стефанчук щодо цього випадку. Дякую ЗМІ за таку пильну, якісну роботу.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині» ([№ 2457](#)).

Пропонується розглянути законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Дмитрієвій Оксані Олександрівні.

ДМИТРИЄВА О.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати, виборці! Почну з цифр. За всі роки незалежності України було проведено менше 2,5 тисячі трансплантацій за потреби 5 тисяч на рік. Уявіть собі, щороку 5 тисяч людей в Україні потребують трансплантації. Хтось чекає на пересадку нирки чи печінки, комусь потрібне серце. Держава щороку витрачає сотні мільйонів гривень на трансплантацію за кордоном і зовсім не розвиває цей напрям в Україні.

Ми разом з фахівцями Міністерства охорони здоров'я, практикуючими лікарями більше двох місяців працювали над змінами до закону і запропонували внести ті, які потрібні для запуску системи трансплантації. Ці зміни дадуть змогу рятувати щороку тисячі життів в Україні.

Перше. Як невідкладний захід, щоб не заблокувати з 1 січня 2020 року всі трансплантації в Україні, ми пропонуємо відтермінувати початок повноцінного запуску Єдиної державної інформаційної системи трансплантації. Станом на сьогодні йде процес розгортання системи, визначення критеріїв для пошуку і співставлення.

Друге. Дуже коротко перерахую ключові зміни. Ми розділили інформаційні системи на систему трансплантації органів і систему трансплантації кісткового мозку. Ми розділили інформаційні системи і відмовляємося від створення нового органу, по суті, міністерства, і головне – ми захистили лікаря та пацієнта як наявністю консиліуму лікарів з діагностики смерті мозку, так і можливістю залучення судмедексперта.

І найважливіше, колеги. Усі зміни, які ми пропонуємо, мають одну мету – почати в наступному році повноцінну роботу системи трансплантації в Україні. Цей проект закону не про політку, а про

людей, які не мають бути жертвами відсутності системи трансплантації, про 5 тисяч врятованих життів на рік.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Радуцькому Михайлу Борисовичу.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., *голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую. Шановний головуєчий, шановні колеги! Комітет на своєму засіданні 27 листопада розглянув проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині» (№ 2457).

Комітет вважає, що цей законопроект є вкрай необхідним і зволікання з його прийняттям може створити загрозливу ситуацію для здоров'я і життя важкохворих пацієнтів. Щорічно за життєвими показаннями трансплантації потребують тисячі українців, а отримують лікування близько сотні.

Комітет зазначає, що особливо важливим є запропоноване законопроектом відтермінування до 1 січня 2021 року утворення відповідних електронних інформаційних систем трансплантації, які в автоматичному режимі здійснюють пошук пари донор – реципієнт.

Міністерство охорони здоров'я та уряд роблять усе можливе, щоб запустити роботу системи трансплантації якомога швидше, але їм потрібен певний час для створення відповідних реєстрів та наповнення їх інформацією. Саме тому дату просимо перенести.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради висловило низку зауважень до законопроекту і пропонує повернути його за результатами розгляду в першому читанні авторам на доопрацювання. Але комітет вважає, що законопроект може бути доопрацьований до другого читання, тому рекомендує Верховній Раді України прийняти його за основу.

Комітет також рекомендує Верховній Раді України відповідно до частини другої статті 115 Регламенту Верховної Ради України скоротити наполовину строк подання суб'єктами права законодавчої ініціативи пропозицій і поправок до другого читання. Просимо підтримати рішення комітету та розвиток трансплантації в Україні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Борисовичу.

Шановні колеги, скажіть, будь ласка, чи необхідне обговорення цього законопроекту?

Запишіться на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Зуб Валерій Олексійович.

ЗУБ В.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 209, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Я хочу сказати як лікар-онколог, що цей законопроект ми повинні обов'язково підтримати. Це питання постійно розглядається вже більше п'яти років, але до прийняття закону так і не дійшло. На сьогодні 5 тисяч наших громадян потребують пересадок і лише близько 300-400 громадян здійснюють пересадку в інших країнах. Тому я дуже прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Стефанишиній Ользі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Це, безперечно, дуже

важливий законопроект, і фракція «Голос» підтримуватиме його в першому читанні. Але хочу зазначити, що він має бути доопрацьований між першим і другим читаннями. Зокрема, пункт, який стосується відтермінування введення системи ЄДІСТ, а я нагадаю, що це електронна система, яка має запрацювати якомога швидше в Україні, раніше ніж через рік. Ми будемо наполягати на тому, щоб запровадження цієї системи було відтерміновано не пізніше ніж на травень 2020 року, оскільки нам відомо, що у Міністерстві охорони здоров'я вже проведено відповідну роботу і вони декларують, що будуть готові запустити цю систему з березня. Чому це важливо? Тому що будь-які паперові реєстри ведуть за собою корупційні ризики, які не дадуть нормально функціонувати системі трансплантації в Україні. Тож ми будемо просити прискорити введення цієї системи якомога швидше.

Другий пункт стосується скасування центрального органу державної влади. Ми в принципі також підтримуємо цю зміну, але будемо просити вносити запобіжники для того, щоб центр, який координуватиме роботу щодо трансплантації, був незалежним і не мав впливу на роботу інших органів. Тобто він має бути незалежним органом державної влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Прошу передати слово Дубілю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дубіль. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ДУБІЛЬ В.О., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Перший заступник голови Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, фракція «Батьківщина». Такий закон, дійсно, дасть нам можливість відкрити вікно можливостей для розвитку трансплантації в Україні.

Сьогодні Україна витрачає за кордоном сотні мільйонів доларів, євро для того, щоб рятувати тяжкохворих людей, які навіть можуть

не дочекатися своєї черги. Розвиток трансплантації в Україні дасть нам можливість врятувати сотні життів і дітей, і дорослих.

Даний законопроект, зрозуміло, що недосконалий, але фракція «Батьківщина» доопрацює його до другого читання, і ми зробимо все, щоб в Україні була трансплантація. Я дякую і голові комітету, і всім членам комітету за те, що ми як єдиний механізм відпрацювали цей проект закону, який вкрай необхідний і потрібний для нашої медицини і для людей.

Пропонуємо підтримати в першому читанні, до другого читання ми його доопрацюємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерію Олександровичу.
Волошин Олег Анатолійович.

ВОЛОШИН О.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»)*. Шановні колеги! Звичайно, врегулювання цієї сфери є вкрай важливим, але Головне науково-експертне управління вказує на великі ризики того, чого найбільше побоюється українське суспільство.

Ми всі чудово знаємо, що в умовах дуже низького рівня життя один з великих ризиків – перетворення України на центр донорських органів для заможних людей з усього світу. І в цьому сенсі навіть той пункт у законопроекті, яким пропонується прибрати медичні заклади як єдині, в яких можуть визначати смерть мозку людини і надавати відповідне право на проведення трансплантації певних органів, тобто, що смерть мозку може визначатися поза медичнимикладами, створює додаткові ризики. Саме це, переконаний, буде використовуватися в суспільстві для нагнітання нервозності та побоювань, що можуть елементарно створити ситуацію, коли людей будуть фактично вбивати заради того, щоб забрати донорські органи.

Тому цей законопроект потребує дуже серйозного доопрацювання. Є великі застереження щодо того, наскільки серйозно будуть захищені люди від «чорних» трансплантологів. Надмірна лібералізація законодавства в цьому питанні в дуже бідній країні вкрай небезпечна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна – з мотивів.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, Верховна Рада попереднього скликання прийняла закон про трансплантацію, і зараз ми обговорюємо приведення у відповідність із цим законом інших законодавчих актів. Це надзвичайно важливо, наша фракція це підтримує.

Разом з тим у законопроекті, який ми обговорюємо, дійсно, є дуже суттєві недоліки, і ми хочемо зараз звернутися до голови комітету пана Радущького, до Голови Верховної Ради України з проханням не скорочувати строку підготовки його до другого читання. Це дуже важливий законопроект, давайте ми якісно за два тижні підготуємо поправки. Плюс є певні зауваження Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом. Я прошу 30 секунд надати Іванні Климпуш-Цинцадзе, яка зараз озвучить висновки комітету, які є дуже важливими.

Ще раз наголошую, що наша фракція офіційно підтримує цей законопроект, але ми звертаємося з проханням підготувати його до другого читання не за скороченою процедурою. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лариса Миколаївна Білозір – з мотивів. Після цього переходимо до голосування.

Шановні колеги, від комітетів більше не виступаємо. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

БІЛОЗІР Л.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець).* Виборчий округ № 15, група «За майбутнє». Шановні колеги! Наші колеги з інших фракцій ратують про те, щоб бути обережними з цим законопроектом, хоча його прийняття фактично дасть нам змогу розблокувати правовий вакуум, який виник у зв'язку з тим, що закон, прийнятий у 2018 році, фактично не набрав чинності, жодного нормативно-правового акта попереднім Міністерством охорони здоров'я не було прийнято. Вони зробили все для того, щоб Єдина державна інформаційна система трансплантації не запрацювала, а зараз просять бути обережними.

Я вважаю, що цей законопроект треба підтримати, тому що на сьогодні 300 наших громадян, які потребують трансплантації органів і систем, чекають своєї черги за кордоном, а ви знаєте, що, наприклад, у Білорусі взагалі лише кожен десятий орган дається іноземним громадянам.

Тому я прошу підтримати цей гарний законопроект, який дасть змогу розблокувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вибачте, Олесю Станіславовичу, за всієї поваги, але виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти, і від фракцій і груп, які не записалися, – з мотивів.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині» ([№ 2457](#)). Прошу підготуватися до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 326.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 229, «Опозиційна платформа – За життя» – 1, «Європейська солідарність» – 212, «Батьківщина» – 14, «За майбутнє» – 19, «Голос» – 19, позафракційні – 23.

Шановні колеги, було звернення і комітету, і декількох фракцій щодо скорочення строків підготовки. Відповідно до частини другої статті... (*Шум у залі*). Ні, такого не може бути в Раді! Зараз буде поставлено на голосування, і Верховна Рада України визначиться.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання законопроекту № 2457. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Готуйте законопроект до другого читання. Я думаю, що всі народні депутати можуть подати свої пропозиції (*Шум у залі*). Я не

зовсім розумію формулювання «і запитання від народних депутатів». І що? Давайте працювати. Дякую.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо невідкладних заходів у сфері охорони здоров'я» ([№ 2428](#)).

Є пропозиція розглянути цей законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Радущькому Михайлу Борисовичу.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Шановний головуєчий, шановні колеги, вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо невідкладних заходів у сфері охорони здоров'я» (№ 2428), авторами якого є 21 народний депутат України. Цей законопроект спрямований на розв'язання низки нагальних проблем, які наразі не дають змоги підвищити ефективність роботи державних і комунальних закладів охорони здоров'я та ускладнюють запровадження нових механізмів їх фінансування.

Перше. Необхідно розблокувати автономізацію державних та комунальних закладів охорони здоров'я, що була заблокована у 2018 році. Тоді всім бюджетним установам, у тому числі й закладам охорони здоров'я, було заборонено застосування такого виду реорганізації, як перетворення. Ми це виправляємо, а також запроваджуємо спрощену процедуру строком на 1 рік.

Друге. Пропонується відповідно до прийнятого Державного бюджету на 2020 рік з 1 квітня перейти на нові механізми фінансування закладів охорони здоров'я – за конкретну надану медичну послугу за програмою медичних гарантій.

Третє. Зняти встановлене на сьогодні обмеження для державних та комунальних закладів охорони здоров'я щодо можливості надання не більше 20 відсотків платних послуг. Вказана норма дискримінує

державні та комунальні заклади охорони здоров'я порівняно з приватними та не надає можливості їх подальшого розвитку.

Четверте. Усунути неузгодженість у законодавчому регулюванні правовідносин у сфері безпечності та якості харчових продуктів, що виникла через зміну системи центральних органів виконавчої влади.

Останнє, але не менш важливе. Забезпечити справедливу оплату праці водіїв бригад екстреної медичної допомоги, які працюють у таких складних умовах і з такими ж ризиками для здоров'я, як і медичні працівники, і не мають встановлених для них надбавок.

Головне науково-експертне управління у своєму висновку зазначає, що за результатами розгляду в першому читанні законопроект може бути прийнятий за основу.

Комітет з питань антикорупційної політики у своєму висновку зазначив, що проект акта відповідає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, будь ласка, щоб завершити.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Комітет також рекомендує Верховній Раді відповідно до частини другої статті 116 Регламенту скоротити наполовину строк подання суб'єктами права законодавчої ініціативи пропозицій і поправок під час підготовки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Борисовичу, я так розумію, ви доповідаєте і як автор, і від комітету? Так. Ви все сказали? Я вам дуже дякую за лаконічність.

Шановні колеги, питання потребує обговорення? Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Павленко Ростислав Миколайович.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Фракція «Європейська солідарність». Шановні колеги, шановний Дмитре Олександровичу, коли ми говорили щодо попереднього законопроекту про необхідність повного строку розгляду, то йшлося

про необхідність врахування тих поправок, які пов'язані з європейською інтеграцією, бо відповідний комітет ще не надав свого висновку.

Щодо законопроекту, який обговорюємо. Ми розуміємо, що це вимушений законопроект, розуміємо, що для реалізації державних гарантій медичного обслуговування необхідно визначити ще додатковий строк. Але звертаю вашу увагу на інші положення цього законопроекту, зокрема щодо зняття обмежень на кількість платних послуг, які надають медичні заклади, на передачу фінансування питань розвитку медичних закладів з державного бюджету на місцеві бюджети, що повинно бути чітко відображено в законі про Державний бюджет. Тому до другого читання цей законопроект має бути дуже ретельно доопрацьований.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бабій Роман Вячеславович.

БАБІЙ Р.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Артему Дубнову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артем Дубнов. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ДУБНОВ А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 213, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, шановний головуючий, це дуже важливий законопроект, який ми розглядаємо в першому читанні. Хочу пояснити колегам чому.

Ви знаєте, що у країні стартувала «первинка», і її результати ми бачимо як суттєво позитивні з реакції наших пацієнтів. Але старт «вторинки» дуже важкий і пов'язаний з тим, що комунальні заклади охорони здоров'я мають змінити свій статус. Таким законом ми надамо їм трохи спрощену процедуру, щоб вторинна ланка медичної допомоги в Україні запрацювала з 1 квітня.

Цей законопроект технічний. Його прийняття дасть змогу вирішити деякі питання, які є на сьогодні. Звичайно, під час доопрацювання до другого читання відповідні моменти будуть враховані. Але я прошу зал підтримати, бо без такого закону вторинна ланка медичної реформи не запрацює.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артеме Васильовичу.

Лубінець Дмитро Валерійович.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Прошу передати слово Ларисі Білозір. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Миколаївна Білозір.

БІЛОЗІР Л.М. Шановні колеги, наша група «За майбутнє» підтримує законопроект, тому що, дійсно, його прийняття дасть можливість продовжити реорганізацію комунальних закладів охорони в неприбуткові. Насправді, наприклад, у нас у Вінницькій області вже майже всі реорганізовані – 98 відсотків.

Але справа в іншому. Подивіться, законопроектом пропонується посилити децентралізацію фінансування, надавши відповідні функції і повноваження органам місцевого самоврядування та територіальним громадам. Що це означає? У принципі в бюджеті вже закладено, що з 1 квітня не буде ніякої медичної субвенції, що нібито гроші повністю будуть іти за пацієнтами на «вторинці» і на «третинці».

А тепер я вам хочу навести приклад Вінницької області. Оскільки фінансування медичних закладів заплановано лише на один квартал, минулого року це було 1,3 мільярда, цього року дали лише 300 мільйонів на медичну субвенцію, отже, на утримання закладів ми недоотримуємо 32 мільйони гривень медичної субвенції. Мало того, через це ми не можемо профінансувати також інші заклади охорони здоров'я, які передані обласній раді, – Вінницький обласний центр

служби крові, Центр медико-соціальної експертизи. Дякуючи цьому у Вінницькій обласній раді дефіцит бюджету буде 300 мільйонів гривень. З цього випливає, що взагалі немає коштів на будь-які програми: чи то щодо чистої води, чи то щодо енергозбереження, фактично це бюджет проїдання. На видатки капітального характеру взагалі не буде коштів. Запитайте в пана Кулініча, який мав пілотний проект у Полтавській області, з якими проблемами зіштовхнулися лікарні, які є центром...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

БЛОЗІР Л.М. ...коли не могли профінансувати навіть зарплати працівників ключових відділень лікарень. А на сьогодні вже...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович.

Після цього – Макаренко від ОПЗЖ, і переходимо до голосування.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Івченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

Підготуйтеся до голосування, шановні народні депутати.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, ця реформа стосується майже кожного з нас. Медичною реформою, по-моєму, уже займаються усі, починаючи від народних депутатів. Я пам'ятаю виступи мого колеги з Волині Гузя, який говорив про те, що потрібно збільшити кількість госпітальних округів, які тоді запропонувала Уляна Супрун. Козятин, Вінниччина – до госпітального округу, який запропонований, люди просто не зможуть доїхати. Але, повірте, кожна

реформа має робитися так, щоб людина отримала найякіснішу послугу.

Те, що пропонується цим законопроектом, означає, що в майбутньому зникнуть безкоштовні медичні послуги для людей, бо всі заклади охорони здоров'я будуть переведені в комунальні, які надаватимуть послуги. Це перше.

Друге. Органи місцевого самоврядування різні – місто Київ чи якась там Фурсівська ОТГ, яка не має достатньо коштів для того, щоб утримувати відповідні заклади охорони здоров'я, тому там не буде можливості утримувати їх на найякіснішому рівні, і люди, які проживають на території цієї ОТГ, отримуватимуть не такі послуги, як люди, які живуть в обласних центрах.

У чому полягала функція держави і взагалі реформи місцевого самоврядування та децентралізації? У тому, що держава має забезпечити всім громадянам України якісні медичні та освітні послуги. Колеги, я вже не кажу про те, що цей законопроект порушує статтю 49 Конституції, у якій чітко визначено, що ми не можемо закривати державні заклади охорони здоров'я. А таким чином ми переводимо їх у комунальні, переводимо їх у комерційні і переводимо у платні установи. Те, що пропонується, не правильно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Макаренко Михайло Васильович – з мотивів, 1 хвилина. Після того переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся.

МАКАРЕНКО М.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* «Опозиційна платформа – За життя». Шановні колеги, шановна президіє! Ви знаєте, у сфері медицини прийнято вже стільки законів, які не відповідають вимогам ані хворих людей, ані лікарів, і нам треба внести зміни до статті 49 Конституції. Ми давно хотіли її змінити, бо вона вже не працює.

Але я хочу сказати, що треба робити якісь кроки. Ви ж чули, що говорив попередній промовець у своєму виступі щодо Вінницької області – те не фінансується, а те фінансується.

Треба зробити хоча б якісь перші кроки, щоб ми знали, як діяти далі. Можна проводити реформи, але лише такі, які спрямовані на те, щоб люди були здорові. Ви подивіться...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

МАКАРЕНКО М.В. Я вам хочу сказати як акушер-гінеколог, що 87 відсотків жінок репродуктивного віку мають...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, підготуйтеся до голосування. Переходимо до голосування за законопроект.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо невідкладних заходів у сфері охорони здоров'я» ([№ 2428](#)). Прошу підготуватися до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 295.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 224, «Опозиційна платформа – За життя» – 2, «Європейська солідарність» – 21, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 13, «Голос» – 18, позафракційні – 17.

Була пропозиція про скорочення строків. Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання законопроектів № 2428. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення

змін до Податкового кодексу України у зв'язку із вдосконаленням процедури проведення фінансової реструктуризації та щодо вдосконалення оподаткування операцій фінансового лізингу» ([№ 2358](#)).

Шановні колеги, нам необхідно проголосувати та підтримати пропозицію щодо включення цього законопроекту до порядку денного пленарного засідання. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 255.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, слово для доповіді надається голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Гетманцеву Данилу Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово, шановні колеги! Два місяці тому ми прийняли в цілому законопроект про фінансову реструктуризацію, яким збільшили строки на проведення особливих процедур фінансової реструктуризації ще на три роки і вдосконалили ці процедури.

Протягом попередніх трьох років для особливих процедур фінансової реструктуризації, тобто погашення боргів боржником перед кредитно-фінансовими установами, діяли податкові пільги. Цим законопроектом пропонується продовжити дію цих податкових пільг трохи більше, ніж на три роки, – до 1 січня 2023 року, зокрема, на операції з постачання боржником товарів на погашення боргу, а також звільнення від оподаткування постачання майна, яке отримане фінансово-кредитною установою на погашення боргу. Це перша норма законопроекту, вона взаємопов'язана з другою нормою, якою пропонується усунути несправедливість під час оподаткування операцій фінансового лізингу, коли лізинг давить, отримує майно від лізинг-одержувача без відповідної податкової накладної, тобто примусово

отримує це майно. А в цьому випадку, безперечно, накладну ніхто не виписує, і потім при повторному лізингу він змушений двічі сплачувати ПДВ. Тобто ми усуваємо і цю неузгодженість, цю несправедливість.

Законопроект невеликий. Просимо відповідно до рішення комітету підтримати його в першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, необхідне обговорення? Ні? Можемо голосувати? Тоді прошу підготуватися до голосування.

Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу (*Шум у залі*). Несторе Івановичу, ми бачили, як там голосують, це не той метод, який потрібен. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Ще рано, перерва трохи пізніше, через 35 хвилин. Можемо продовжити засідання? Слушна пропозиція щодо витраченого часу.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України у зв'язку із вдосконаленням процедури проведення фінансової реструктуризації та щодо вдосконалення оподаткування операцій фінансового лізингу» ([№ 2358](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 320.

Рішення прийнято. Дякую.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 216, «Опозиційна платформа – За життя» – 29, «Європейська солідарність» – 20, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 15, «Голос» – 17, позафракційні – 23.

Ще раз дякую, шановні колеги.

Переходимо до наступного питання порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства» ([№ 2276](#)).

Пропонується розглянути цей законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Скорику Миколі Леонідовичу.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Комітет Верховної Ради з питань економічного розвитку на засіданні 11 листопада 2019 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства» (№ 2276) від 17 жовтня 2019 року, поданий народними депутатами України Скорицом, Ватрасом, Аліксійчуком і Тарасенком.

Головною метою законопроекту, як зазначено в пояснювальній записці, є усунення недоліків Кодексу України з процедур банкрутства та недопущення відкриття проваджень у справах про банкрутство органів державної влади, органів місцевого самоврядування, бюджетних установ та організацій задля недопущення порушення норм Конституції України.

Прийняття вказаного законопроекту також дасть можливість господарським судам здійснювати провадження у справах про банкрутство у встановлені кодексом процесуальні строки, що стимулює інвестиційну та кредитну сферу економіки України. Прискорить приведення Положення про автоматизовану систему документообігу у відповідність до цього кодексу, а також впровадження в роботу судів єдиної цифрової інформаційно-комунікаційної системи, передбаченої процесуальними кодексами.

Комітет Верховної Ради з питань антикорупційної політики у висновку від 30 жовтня 2019 року зазначає, що в законопроекті не виявлено корупціогенних факторів, проект акта відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

За результатами обговорення народні депутати України члени Комітету з питань економічного розвитку ухвалили рішення внести проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства» на розгляд Верховної Ради України, рекомендувати включити його до порядку денного другої сесії Верховної Ради України та за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань економічного розвитку Наталусі Дмитру Андрійовичу.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, шановний пане Голово! Доповім дуже коротко. Законопроект технічний, тому комітет за результатами обговорення ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді внести його на розгляд, рекомендувати включити до порядку денного другої сесії Верховної Ради України та за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Законопроектом пропонується врегулювати питання, які можуть потенційно виникнути і починають виникати у зв'язку з прийняттям Кодексу з процедур банкрутства, і він спрямований на те, щоб ці прогалини закрити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Необхідне обговорення цього питання? Можемо переходити до голосування?

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування, запросіть народних депутатів до залу.

Поки збираються, з мотивів – Степан Іванович Кубів, 1 хвилина, і переходимо до голосування.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, шановні колеги! Перше. Ми будемо підтримувати цей законопроект у першому читанні, але просимо врахувати застереження ГНЕУ щодо уточнення переліку бюджетних установ, до яких не застосовується кодекс.

Друге. Доцільно доручити Кабінету Міністрів затвердити тимчасове положення порядку офіційного оприлюднення відомостей про банкрутство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства» ([№ 2276](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 295.

Рішення прийнято. Дякую.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

«Слуга народу» – 213, «Опозиційна платформа – За життя» – 31, «Європейська солідарність» – 14, «Батьківщина» – 2, «За майбутнє» – 18, «Голос» – 1, позафракційні – 16.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Прикінцевих та Перехідних положень Кодексу України з процедур банкрутства» ([№ 2290](#)).

Пропозиція розглянути цей законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

Прошу не розходитися, тому що ми достатньо швидко проходимо законопроекти, просто щоб на все вистачало голосів.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Скорику Миколі Леонідовичу.

СКОРИК М.Л. Шановні колеги, шановний пане головуєчий! Комітет Верховної Ради з питань економічного розвитку на засіданні 11 листопада 2019 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до Прикінцевих та Перехідних положень Кодексу України з процедур банкрутства» ([№ 2290](#)) від 18 жовтня 2019 року, поданий народними депутатами України Скориком, Ватрасом, Аліксійчуком і Тарасенком.

Головною метою законопроекту, як зазначено в пояснювальній записці, є врегулювання відносин у сфері страхування та розвиток страхових послуг у сфері банкрутства, забезпечення безперервного здійснення процедур банкрутства, запобігання банкрутству теплопостачальних та теплогенеруючих організацій, підприємств централізованого водопостачання та водовідведення до поліпшення їх фінансового становища шляхом реалізації Закону України «Про заходи,

спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення за спожиті енергоносії».

Комітет Верховної Ради з питань антикорупційної політики у висновку від 6 листопада 2019 року зазначає, що в законопроекті не виявлено корупціогенних факторів, проект акта відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

За результатами обговорення народні депутати України члени комітету ухвалили рішення внести проект Закону «Про внесення змін до Прикінцевих та Перехідних положень Кодексу України з процедур банкрутства» (№ 2290) на розгляд Верховної Ради України, рекомендувати включити його до порядку денного другої сесії Верховної Ради України та за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань економічного розвитку Наталусі Дмитру Андрійовичу.

НАТАЛУХА Д.А. Пане Голово, шановні колеги! Така сама історія, це насправді два законопроекти з одного пакета. Просто попередній стосувався органів державної влади та місцевого самоврядування, бюджетних установ, а цей більше стосується відносин страхування під час процедури банкрутства, тому він так само технічний. Відповідно комітет ухвалив рішення рекомендувати розглянути його в першому читанні та прийняти за основу.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Андрійовичу.

Шановні колеги, я так розумію, що можна теж без обговорення? *(Шум у залі)*. Степане Івановичу, давайте, може, з мотивів, без обговорення.

Я надам Кубіву хвилину з мотивів, поки підійдуть народні депутати.

Степан Іванович Кубів.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, ми будемо підтримувати прийняття цього законопроекту. Хочу врахувати дві важливі позиції, які потрібно озвучити для стенограми.

Перше. Не можна повернути дію Закону «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», оскільки він уже втратив чинність, бо це створює правову колізію.

Друге. Введення мораторію на порушення прав постачальних та теплогенеруючих організацій, підприємств централізованого водопостачання, водовідведення за спожиту енергію не узгоджується з частиною третьою статті 13 Конституції України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лубінець Дмитро Валерійович – з мотивів. І запросіть народних депутатів, переходимо до голосування.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Шановні колеги, я хотів би звернути увагу на висновок ГНЕУ: вони не підтримують законопроект категорично. Чому? Як сказав попередній промовець, є норма закону, яка втратила чинність. Це перше.

Друге. Треба врахувати, що за час до прийняття проекту господарські суди у вказаних справах можуть прийняти рішення відповідно до чинної редакції пункту 4 вказаного розділу, а запропоновані у проекті зміни лише ускладнять їх розгляд, оскільки порядок такого розгляду знову зміниться. Недарма ГНЕУ, я ще раз звертаю увагу всіх колег, наполягає не розглядати і не підтримувати цього законопроекту, а повернути на доопрацювання авторам.

Депутатська група «За майбутнє» не буде голосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Прошу підготуватися до голосування. Готові голосувати?

Ставлю на голосування за чергою щодо надходження пропозицій.

Перша пропозиція комітету. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Прикінцевих та Перехідних положень Кодексу України з процедур банкрутства» ([№ 2290](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 219, «Опозиційна платформа – За життя» – 29, «Європейська солідарність» – 6, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 6, «Голос» – 0, позафракційні – 16.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо прискорення дерегуляції у сфері господарської діяльності» ([№ 1067-д](#)).

Є пропозиція розглянути цей законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Підласій Роксолані Андріївні. Скажіть, будь ласка, ви від комітету? Дайте 4 хвилини, будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, добрий день! Основне завдання проекту закону № 1067-д – це прискорення дерегуляції та зменшення тиску на бізнес. Ви всі добре знаєте, що сьогодні Україна посідає 64 місце у світі за легкістю ведення бізнесу, 61 – за легкістю початку бізнесу, якого стосуються, власне, ліцензії та дозвільні процедури, а наші найближчі сусіди: Росія – 28, Польща – 48.

Ми фактично програємо битву за інвестиції у Східній Європі. Тому законопроектом пропонується надати Кабінету Міністрів України повноваження щодо встановлення порядку отримання ліцензій та

документів дозвільного характеру. Це можливість для уряду мобільно реагувати на проблеми, які виникають у бізнесу.

Ви знаєте, що це повторне перше читання. Комітет з питань економічного розвитку доопрацював проект відповідно до зауважень різних політичних сил, бізнесу та інших зацікавлених сторін. У новій редакції законопроекту Комітет з питань економічного розвитку відмовився від ідеї передання уряду можливості визначати види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню. Перелік видів ліцензування, як і раніше, можна встановлювати винятково законом України про ліцензування. Ми також відмовилися від ідеї передання уряду можливості визначати необхідність отримання документів дозвільного характеру та їх перелік, тобто нові дозволи – теж лише за рішенням парламенту.

Думаю, що всі колеги погодяться з тим, що ми готові оперативно розглядати та вносити зміни до законів про ліцензування та про документи дозвільного характеру для того, щоб підтримати зусилля уряду в дерегуляції. Але наразі Комітет з питань економічного розвитку ухвалив рішення підтримати та подати на розгляд Верховної Ради доопрацьований проект закону № 1067-д та рекомендувати прийняти його за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Корнієнко Олександр Сергійович, «Слуга народу».

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Передайте, будь ласка, слово Безгіну Віталію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віталій Безгін.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Я висловлю свою позицію від авторів первинного законопроекту. Попри те що, на моє переконання, початкова версія була набагато сміливіша, треба віддати належне комітету за те, що він зумів врахувати пропозиції всіх стейкхолдерів і в принципі профільного експертного середовища. Тому, на мою думку, даний законопроект потребує підтримки в залі. І буду вдячний всім фракціям за голосування за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

В'ятрович Володимир Михайлович.

В'ЯТРОВИЧ В.М., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Княжицькому Миколі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, справді, цей законопроект порівняно з попередньою редакцією, так би мовити, причесаний, але це коли ми говоримо про ліцензування, а коли ми говоримо про дозволи та адміністративні послуги, усе це й надалі пропонується регулювати підзаконними актами.

Що важливо для бізнесу? Для бізнесу важливо, щоб усі дозволи і ліцензії видавалися виключно відповідно до законодавства, щоб це було прогнозовано, щоб інвестори знали, яким чином можна вести господарську діяльність. Положення законопроекту не спрощують адміністративні процедури у сфері господарської діяльності, а фактично питання, які сьогодні регулюються виключно законами, переносять на рівень регулювання Кабінету Міністрів.

Такий підхід не відповідає основним принципам державної політики у сфері надання адміністративних послуг ліцензування, що передбачає стабільність і прогнозованість законодавства для бізнесу. Наприклад, якщо сьогодні перелік документів, що подаються для отримання документів дозвільного характеру, визначається виключно законами і відповідні органи не мають права вимагати документи, не передбачені законом, то в разі прийняття законопроекту це визначатиметься на рівні постанови Кабінету Міністрів. Очевидно, що процедура прийняття документів Кабінетом Міністрів України є більш закритою порівняно із законодавчим процесом, і тому це матиме негативні наслідки у зв'язку з нестабільністю таких норм, визначених різних органів ліцензування.

Тому наша фракція буде утримуватися під час голосування за цей законопроект, який покликаний нібито спрощувати роботу нашого підприємництва, а насправді знову переводить її в ручний режим особистих рішень. Ви самі, ті, які працювали колись, до політичної діяльності, у бізнесі, знаєте, що якщо до вас приходив перевіряючий і вимагав документи, які не вказані в законі, ви могли виграти суд. Вас позбавлять і прогнозованості, і такої можливості.

Закликаємо не голосувати за проект, який ускладнить життя для бізнесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М. Група «За майбутнє», виборчий округ № 15. Насправді я дуже уважно вивчила цей доопрацьований законопроект. З назви прибрали слова про те, щоб визнати таким, що втратив чинність, Закон «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності». Але що стосується адмінпослуг, а я є головою підкомітету з питань адміністративних послуг та адміністративних процедур, то фактично статтю 5, на якій ми наполягали, щоб усе-таки регулювалося і законом, і Кабінетом Міністрів на термін хоча б лише рік, не було враховано.

Відповідно, знаєте, у назві законопроекту є слова «щодо прискорення дерегуляції у сфері господарської діяльності», але саме тут і криється проблема, диявол – у деталях, оскільки поданий документ

не гарантує дерегуляції, як казав мій колега, а повністю переводить це на регулювання Кабінетом Міністрів. Тобто закон уже не зможе регулювати.

Тут є великі ризики порушення Конституції, втручання у сферу місцевого самоврядування, поява нової бюрократії на практиці. Ну, можливо, цей уряд усе-таки цей рік попрацює, вичистить адмін-послуги і таке інше, а що буде далі, коли прийде новий уряд, знову будемо повертатися до закону?

Я вважаю, це несе загрозу реформі адмінпослуг, яка фактично на сьогодні найуспішніша в Україні. І взагалі українські реалії показують, що регулювання нормативно-правовими актами уряду призводить до збільшення рівня корупції у сфері надання адмінпослуг, до збільшення кількості непотрібних для громадян послуг і наживи на громадянах. Тому наш голос, групи «За майбутнє», – проти. Ми не будемо підтримувати цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний головуючий, шановні колеги! Одним із головних показників лібералізації нашої економіки є так званий показник *Doing Business*. Ось у мене запитання щодо покращення цього показника: після прийняття цього законопроекту ситуація поліпшиться?

У мене виникає з приводу цієї ініціативи ще й інше запитання. А чи довіряють наші «слуги народу» іншій частині «слуг народу» – керівникам центральних органів влади, коли обмежують їх самостійність, говорячи про нібито дерегуляризацію, а самі ще більше регулюють питання щодо дозвільної системи?

Я вважаю і погоджуюся зі своїми колегами, які виступали переді мною, що вказана ініціатива є нічим іншим, ніж ручним втручанням у питання, які абсолютно не є компетенцією Кабінету Міністрів України. Не довіряєте тим, кого ви призначили, – міняйте, але не треба ставити країну в надскладні умови, ще більше ускладнювати життя для наших підприємців, які вже заплуталися в цій лібералізації.

Я так розумію, що ми відходимо зараз від ідеології лібертаріанства. Я чув, що в нас буде щось таке ліберально-соціальне. І, мабуть, цей законопроект примушує нас наблизитися до цієї точки.

Я прошу, якщо не знаєте як, залиште так, як є. А якщо не знаєте, як діяти, читайте закони, тоді і вам, а найголовніше тим, кому ви хочете служити, буде легше і краще жити. А *Doing Business* розбереться без вас.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Зараз Соболєв – з мотивів. Після того переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, хотів би нагадати, що цей законопроект внесений на повторне перше читання. Чому? Тому що під час першого обговорення було чітко визначено, що цей законопроект порушує Конституцію України, бо виключно законами регулюються питання ведення підприємницької діяльності та антимонопольного законодавства.

На жаль, і в першій редакції законопроекту, і зараз, коли ми ознайомилися з останньою редакцією, нічого не змінилося – ці повноваження передаються Кабінету Міністрів. То яке ж це спрощення? Вибачте, лише закон може врегулювати питання спрощення, які ліцензії потрібні, які не потрібні. Як такі повноваження можна передати уряду, ще й на порушення Конституції України?

Ми закликаємо, оскільки ніяких змін не внесено, знову відхилити цей законопроект, оскільки в авторського колективу не знайшлося можливості ознайомитися з Конституцією України. Цей законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

СОБОЛЄВ С.В. Цей законопроект погіршує можливість конкурентного середовища і ведення підприємницької діяльності. Ми за нього голосувати не будемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Всі бажаючі виступили? Прошу підготуватися до голосування. Шановні народні депутати, підготуйтеся до голосування, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо прискорення дерегуляції у сфері господарської діяльності» ([№ 1067-д](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято. Законопроект № 1067-д прийнято за основу.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 221, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 3, «Голос» – 1, позафракційні – 4.

Шановні колеги, у нас залишилося 6 хвилин до кінця відведеного часу для ранкового пленарного засідання Верховної Ради України. Пропоную закінчити нашу роботу трохи раніше. Немає заперечень?

Оголошую ранкове засідання Верховної Ради України закритим. Дякую.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги, заберіть, будь ласка, картки, тому що після цього тут будуть парламентські слухання.